

Öğretmenlerin Teknoloji Kullanım Düzeyleri ile Psikolojik Sermaye Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

Investigation of the Relationship between Teachers' Technology Use and Psychological Capital

Bayram GÖKBULUT¹, Ahmet Naci ÇOKLAR²

Başvuru Tarihi: 09.07.2018

Kabul Tarihi: 16.10.2018

Atf İçin : Gökbulut, B. ve Çoklar, A., N. (2018). Öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeyleri ile psikolojik sermaye düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (AUJEF)*, 2(4), 280-294.

ÖZ: Bu çalışmada öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanım düzeyleri ve psikolojik sermaye düzeyleri araştırılarak aralarındaki ilişki ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda veri toplamak için Öğretmenlerin Teknoloji Kullanım Düzeyleri Ölçeği ile Psikolojik Sermaye Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada Çorum İli İskilip İlçesinde 2016-2017 eğitim öğretim yılında kamuya bağlı ilkokul, ortaokul, lise ve meslek liselerinde görev yapan 164 öğretmenden veriler toplanmıştır. Elde edilen verilerin analizi neticesinde öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanım düzeyleri orta düzey olarak bulunurken, psikolojik sermaye düzeyleri ileri düzey olarak bulunmuştur. Öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeyleri cinsiyet, mezuniyet (lisans-yüksek lisans) durumlarına göre aralarında anlamlı bir fark göstermemiştir. Benzer şekilde öğretmenlerin psikolojik sermayeleri ile mezuniyet (lisans-yüksek lisans), cinsiyet, branş ve mesleki kıdemleri arasında anlamlı bir farka rastlanmamıştır. Araştırmada elde edilen bir diğer sonuç ise ilkokul ve kültür dersi öğretmenleri arasında teknoloji kullanım düzeylerinin ilkokul öğretmenlerinin lehine anlamlı bir farklılığa sahip olmasıdır. Öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeyleri ile teknoloji kullanım düzeyleri arasında ise orta düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar sözcükler: Psikolojik sermaye, eğitimde teknoloji kullanımı.

ABSTRACT: The purpose of this study was to investigate teachers' technology use in their lessons and psychological capital levels and reveal the relationship between them. For this purpose, Teachers' Level of Technology Use Scale and Psychological Capital Scale were used to collect the data. The participants involved 164 teachers working at primary, elementary, high and vocational high schools in Çorum İskilip during 2016-2017 academic year. As a result of data analysis, teachers' level of technology use was found as medium while their psychological capital level was found as high. Teachers' level of technology use didn't differ significantly in terms of gender and educational level. Similarly, teachers' psychological level didn't differ significantly in terms of graduation, gender, branch, and professional experience. On the other hand, technology use levels of primary school teachers and teachers of culture courses significantly differed in favor of primary school teachers. Moreover, a moderate and positive correlation between teachers' psychological capital level and technology use level was found.

Keywords: Psychological capital, technology use in education.

¹ Dr., Milli Eğitim Bakanlığı, e-posta: bayramgokbulut@hotmail.com

² Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, e-posta: ahmetcoklar@hotmail.com

1. GİRİŞ

İnsanın iş hayatı ve normal yaşam süreci içerisinde insanı anlama ve mutluluğa erişme çabaları, çağımızda insancı psikoloji ve pozitif psikoloji çalışmalarında kendini göstermektedir (Keleki ve Yılmaz, 2015). Bu amaçla çalışanların psikolojik ihtiyaçlarının belirlenmesi ve bu konuda örgütlere yol göstermesi bakımından yönetim biliminde Psikolojik Sermaye bir kavram olarak ele alınmaktadır (Altinkurt, Ertürk ve Yılmaz, 2015). Psikolojik sermaye kavramı Luthans (2002) tarafından; örgütsel ortamda insan kaynağının psikolojik kapasitesinin olumlu yönde geliştirilerek işyeri performansına katkı sağlamak şeklinde tanımlanmıştır. Erkuş ve Fındıklı (2013) ise psikolojik sermayeyi, bireyin sahip olduğu olumlu ve geliştirilebilir davranışların toplamı olarak açıklamaktadır. Diğer yandan Seligman ve Csikszentmihalyi (2000) pozitif psikolojinin amacını; “psikolojinin yalnızca yaşamdaki zorlukların üstesinden gelmek” şeklindeki yerleşen bakış açısını değiştirmek ve aynı zamanda insanların pozitif niteliklerinin güçlendirilmesini sağlamak olarak tanımlamıştır. Örgütlerde çalışanların sağlıkları ve mutlulukları bir hedef olarak belirlenip, onların verimliliklerinin artırılmasında pozitif psikolojiden bir araç olarak yararlanılabileceği önerilmektedir (Wright, 2003).

Psikolojik sermayenin örgüt bağlamında ele alınabileceği kurumlardan birisi de okullardır. Özellikle toplumsal ve kültürel değişimlerde önemli rol üstlenen örgütlerin başında yer alan okul, aynı zamanda formal ve informal örgütlere insan kaynağını sağlayan kurumlardır (Akın, 2015). Öğrenci, öğretmen ve yöneticilerden oluşan okul örgütü içerisinde eğitim-öğretim sürecinin en önemli öğelerinden bir tanesi öğretmenlerdir. Okul örgütünün esas unsurlarından olan öğrenciler ve diğer bireylerin beklentilerinin karşılanmasında öğretmenler etkili olmaktadır (Keser ve Kocabaş, 2014). Eğitim sistemi içerisinde öğrencilerin beklentilerinin karşılanması ve eğitim öğretim faaliyetlerinin yürütülmesinde bu derece öneme sahip öğretmenlerin psikolojik sermayelerinin geliştirilmesi eğitim sistemine büyük katkılar sağlayabilir. Çünkü psikolojik sermaye kavramı bireylerin pozitif güçleri olan güven, umut, iyimserlik, mutluluk ve duygusal zeka gibi bileşenlerden oluşmaktadır ve bu bileşenler öğretmenlerin sınıf içerisindeki etkililiğinde önemli rol oynamaktadır (Luthans, 2002).

Son yıllarda Türkiye’de ve dünyada psikolojik sermaye ve geliştirilmesine yönelik çalışmalara bakıldığında bu konuda tez düzeyinde yapılan araştırmaların olduğu görülebilir (Erkmen ve Esen, 2013). Öğretmenler ve psikolojik sermaye ile ilgili yürütülen akademik çalışmalar incelendiğinde; psikolojik sermaye ve örgütsel bileşenler (Altinkurt, Ertürk ve Yılmaz, 2015), farklı değişkenler açısından psikolojik sermaye (Kaya, Balay ve Demirci, 2014), psikolojik sermaye ve işten ayrılma niyetleri (Töremen ve Demir, 2016), pozitif psikolojik sermayeleri ile yeterlik inançları arasındaki ilişki (Keleki ve Yılmaz, 2015) ile psikolojik sermaye algısı, iş doyumu ve örgütsel bağlılık düzeylerinin belirlenmesine (Çakmak ve Arabacı, 2017) yönelik çalışmalara rastlanılmaktadır. Öğrenci, öğretmen ve veli olarak ele alındığında Türkiye’nin en büyük kamu örgütünü oluşturan okullar ve bu örgüte insan kaynağını oluşturan öğretmenlerin teknoloji kullanımı ve psikolojik sermaye düzeylerinin belirlenmesine yönelik çalışmalara rastlanılamamıştır.

Günümüzde öğrenmeyi öğrenme, problem çözme, takım üyesi olma ve eleştirel düşünme ile bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma yetkinliği öğrencilere kazandırılması gereken temel beceriler olarak ön plana çıkmaktadır. Bu beceri ve değerlerin öğrencilere kazandırılması konularında öğretmenlere de yeni görevler yüklenmiştir (MEB, 2017). Öğretmenlere yüklenen bu yeni görevle birlikte öğretmenlerin teknoloji konusunda hangi yeterliliklere sahip olmaları gerektiği sorusuna araştırmacılar cevap aramakta ve buna yönelik çalışmalar yürütülmektedir (Varank, 2009). Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) öğretmenlik mesleğinin niteliğinin yükseltilmesi, öncelikle öğretmenlerin sahip olması gereken genel ve özel alan yeterliklerin bilinmesi, daha sonra bu

yeterliklerin, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarıyla, öğretmen adaylarına ve öğretmenlere kazandırılması amacıyla 2002 yılında Temel Eğitime Destek projesi ile çalışmalara başlamıştır. Bu projenin Öğretmen Eğitimi Bileşeni kapsamında tüm öğretmenlerde bulunması gereken bilgi, beceri ve tutumları içeren Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri 6 ana yeterlik, bu yeterliklere ilişkin 31 alt yeterlik ve 233 performans göstergesi 2006 yılında 2590 Sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanmıştır. MEB tarafından yayınlanan 233 performans göstergesi içerisinde 13'ü eğitimde teknoloji ve bilgi iletişim teknolojilerinin (BİT) kullanımı konularını içermektedir. Belirlenen bu performans göstergelerinde öğretmenlerden; yasal ve ahlaki sorumluluklar, teknoloji okuryazarlığı, mesleki gelişim, bilgi paylaşımı, bireysel öğrenme ortamlarının hazırlanması, materyal hazırlanması, dijital kaynaklara erişim, verilerin analizi ve değerlendirme sonuçlarının veliler ile paylaşılması gibi konularında BİT kullanarak entegrasyonunu sağlamaları beklenmektedir (MEB, 2006). MEB tarafından öğretmen yeterlilikleri belirlenmesine ve öğretmenlerden BİT'leri eğitimde kullanmaları beklenmesine rağmen, Avrupa Ekonomik İşbirliği Örgütü-OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) 2012 yılında yayınlamış olduğu raporda OECD'ye üye ülkelerin son on yıl içerisinde BİT'lere büyük yatırımlar yapmalarına rağmen eğitim sistemine entegrasyonunda sıkıntılar yaşandığını ve istenilen düzeyde olmadığını belirtmektedir (OECD, 2016). 2013 yılında dünya genelinde OECD'ye üye 24 ülkeden 50.000'den fazla kişi ile yapılan araştırma sonuçlarına göre; teknolojiyle desteklenmiş matematik, okuryazarlık ve problem çözme becerilerinde Türkiye, araştırmaya katılan ülkeler arasında ortalamanın altında yer almaktadır (OECD, 2013).

MEB öğretmenlik mesleği alan yeterlilikleri içerisinde teknoloji kullanımına yönelik yeterlilik alanlarını 2006 yılında belirlemesine rağmen (MEB, 2006) alanyazında Türkiye'de öğretmenlerin teknolojik yeterliliklerinin bilgi çağının gereksinimlerini sağlar niteliğe ulaşmadığı, teknolojik yeterliliklerinin geliştirilmesine yönelik yapılan mesleki gelişim çalışmalarının nicelik olarak artmakla beraber niteliksel olarak eksiklikleri olduğu (Dağ, 2016), bilgisayarın öğretimdeki etkililiğine yönelik tutum düzeylerinin düşük olduğu (Hakkari, Atalar ve Tüysüz, 2015), ve teknolojinin eğitime entegrasyonunun istenilen düzeyde olmadığı OECD raporlarında (OECD, 2016) belirtilmektedir. Öğretmenlerin teknoloji kullanımına yönelik yetersizliklerinin nedeni olarak mesleki tükenmişlik olabileceğine yönelik (Avcı ve Seferoğlu, 2011; Tümkaya, 2005) çalışmalar alanyazında bulunmaktadır. Mesleki tükenmişliğin, kişisel doyumu, iş doyumunu, verimi, başarıyı ve teknoloji kullanımını etkilediği (Avcı ve Seferoğlu, 2011) bilinmektedir. Bir örgüt olarak okul ortamında insan kaynağı olan öğretmenlerin psikolojik kapasitesinin olumlu yönde geliştirilmesi işyeri performansına katkı sağladığı gibi (Luthans, 2002) mesleki tükenmişliğin ortadan kaldırarak eğitimde teknoloji kullanımını olumlu yönde etkileyebilir. Bu açıdan öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeylerinin teknoloji kullanımı ile ilişkisi hangi düzeyde olduğu araştırılması gereken bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Gerçekleştirilen bu çalışmada öğretmenlerin pozitif psikolojik sermaye düzeyleri ile derslerinde teknoloji kullanımları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıtlar aranmıştır.

- Öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanım ve psikolojik sermaye düzeyleri nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanım düzeyleri ile psikolojik sermaye düzeyleri mezuniyet (lisans-yüksek lisans), cinsiyet ve branş gruplaması değişkenlerine göre farklılaşmakta mıdır?
- Öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanım düzeyleri ile pozitif psikolojik sermayeleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanım düzeyleri ve psikolojik sermaye düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesine yönelik yapılan bu araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir yaklaşımdır. Genel tarama modelinde çok sayıda oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerine yapılan tarama düzenlemeleridir (Fraenkel ve Wallen, 2006; Karasar, 1999).

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2016-2017 eğitim öğretim yılında Çorum ili İskilip ilçesinde kamuya bağlı okullarda görev yapan 341 öğretmen oluşturmaktadır. Örneklemi ise evrenden basit rastsal yöntemle seçilen 164 öğretmen oluşturmaktadır. Bu öğretmenlerin demografik bilgileri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Öğretmenlerin Demografik Bilgileri

	n	%
Cinsiyet		
Erkek	123	75,0
Kadın	41	25,0
Branş		
Sınıf Öğretmeni	51	31,1
Kültür Dersi Öğretmeni	53	32,3
Meslek Dersi Öğretmeni	60	36,6
Mezuniyet		
Lisans	139	84,8
Yüksek Lisans	25	15,2
Mesleki Kıdem Yılı		
0-5 Yıl	21	12,8
6-10 Yıl	27	16,5
11-15 Yıl	29	17,7
16-20 Yıl	24	14,6
21-25 Yıl	34	20,7
26 ve üzeri	29	17,7
Toplam	164	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %75’i erkek, %25’i ise kadın öğretmenlerden oluşmaktadır. Öğretmenlik atama branşları incelendiğinde %31,1’i sınıf öğretmeni, 32,3’ü kültür dersi öğretmeni ve 36,6’sı ise meslek dersi öğretmenidir. Mezun oldukları akademik durumları bakımından katılımcıların %84,8’i lisans mezunu iken, %15,2’si yüksek lisans mezunudur. Mesleki kıdem yılı açısından bakıldığında ise katılımcıların %12,8’i 0-5 yıl arasında, %16,5’i 6-10 yıl arasında, 17,7’si 11-15 yıl arası, 14,6’sı 16-20 yıl arası, 20,7’si 21-25 yıl arasında ve 26 yıl ve üzerinde mesleki deneyime sahiptir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada öğretmenlerin psikolojik sermaye ve teknoloji kullanım düzeylerinin belirlenmesi ve bu iki değişken arasında bir ilişki olup olmadığı ortaya konmak istenmektedir. Bu amaçla araştırmaya katılanların kişisel bilgilerinin elde edilmesi amacıyla Kişisel Bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmada Kişisel Bilgi Formu ile birlikte Erkmen ve Esen (2013) tarafından geliştirilen *Psikolojik Sermaye Ölçeği* ile Öksüz ve Ak (2010) tarafından geliştirilen *İlköğretim Okullarında Matematik Derslerinde Teknoloji Kullanım Düzeylerinin Belirleme Ölçeği* kullanılmıştır. Aşağıda bu veri toplama araçlarına ilişkin bilgiler verilmektedir.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmaya katılan öğretmenlerin lisans ve yüksek lisans mezuniyetleri, cinsiyet bilgileri, öğretmenlik yaptıkları branşlar ve mesleklerindeki kıdemlerine yönelik bilgileri işaretleyebilecekleri seçeneklerin yer aldığı Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır.

Psikolojik Sermaye Ölçeği: Araştırmada öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeylerini belirlemek için Luthans ve arkadaşları tarafından geliştirilen, Erkmen ve Esen (2013) tarafından Türkçe'ye uyarlaması yapılan Psikolojik Sermaye Ölçeği kullanılmıştır. Ölçekte öz-yeterlilik, umut ve iyimserlik olmak üzere 3 faktör ve 18 madde yer almaktadır. Üç boyutlu faktör yapısına sahip, 18 maddeden oluşan ve iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) .88 olan ölçek 5'li derecelendirmeye sahip olup, ölçekten alınabilecek en düşük puan 18, en yüksek 90 puan alınmaktadır. Madde toplam değerlerine göre teknoloji kullanım düzeyleri 18-41 arası düşük, 42-65 arası orta ve 66-90 arası ise teknoloji kullanım düzeylerinin yüksek olması şeklinde yorumlanmıştır.

İlköğretim Okullarında Matematik Derslerinde Teknoloji Kullanım Düzeylerinin Belirlene Ölçeği: Öksüz ve Ak (2010) tarafından geliştirilen İlköğretim Okullarında Matematik Derslerinde Teknoloji Kullanım Düzeylerinin Belirlene Ölçeği kullanılmıştır. Matematik dersi için geliştirilen ölçek, maddeleri tüm alanlara uygun olacak şekilde ifade edilerek (Örneğin: Matematik öğretim sürecimde... yerine Öğretim sürecimde...) öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanım düzeylerinin belirlenmesinde veri toplama aracı olarak kullanılmıştır (Öksüz ve Ak, 2010). Tek boyutlu faktör yapısına sahip, 28 maddeden oluşan ve iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) .96'dır. İlkokullarda matematik derslerinde teknoloji kullanımına yönelik geliştirilen ölçeğin bütün branşlarda görev yapan öğretmenlere uygulandığında iç tutarlılık katsayısı tekrar kontrol edilmiş olup (Cronbach Alfa) .91 olarak elde edilmiştir. Ölçek 5'li derecelendirmeye sahip olup, ölçekten alınabilecek en düşük puan 28, en yüksek puan ise 140'dır. Madde toplam değerleri 28-68 puan aralığı teknoloji kullanım düzeyi düşük, 65-102 puan aralığı orta derece, 103-140 puan aralığı ise teknoloji kullanım düzeylerinin yüksek olması şeklinde yorumlanmıştır (Öksüz ve Ak, 2010).

2.4. Verilerin Toplanması

Verilerin toplanmasında, araştırmada kullanılan ölçeklere ait maddeler Google Formlar kullanılarak internet ortamına aktararak çevrimiçi olarak toplanmıştır. Google Formlar aracılığı ile toplanan veriler Microsoft Excell formatında elde edilerek SPSS 15.0 (Statistical Package for the Social Sciences) paket programına aktarılmıştır.

2.5. Verilerin Analizi

Verilerin çevrimiçi olarak toplandığı çalışmada öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeyleri ve psikolojik sermaye düzeylerinin belirlenmesinde betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Çalışmanın

amaçları doğrultusunda öğretmenlerin psikolojik sermaye ve teknoloji kullanım düzeylerinin mesleki kıdem ve bransa göre farklılığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA), mezuniyete göre (lisans-yüksek lisans) farklılığı belirlemek için Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Yüksek lisans mezunu olan araştırmacıların sayısı 30'un altında olduğu için nonparametrik testlerden olan Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Cinsiyete göre farklılığını belirlemek içinse dağılımın bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Araştırmada istatistiksel çözümlerinin gerçekleştirilmesinde SPSS 15.0 paket programı kullanılmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanım ve psikolojik sermaye düzeyleri nasıl bir dağılım göstermektedir?

Araştırmada “Psikolojik Sermaye Ölçeği” ile “İlköğretim Okullarında Matematik Derslerinde Teknoloji Kullanım Düzeylerinin Belirlene Ölçeği”nde yer alan sorulara öğretmenlerin verdikleri cevaplara göre aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmış olup, sonuçlar Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Öğretmenlerin Teknoloji Kullanım Ve Psikolojik Sermaye Düzeyleri

	n	\bar{X}	Ss
Teknoloji kullanım düzeyi	164	98,84	.614
Psikolojik sermaye düzeyi	164	77,94	.450

Tablo 2’de görüldüğü gibi ölçeklerden elde edilen genel ortalama puanlarına göre öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeyleri ($\bar{X}=98.84$) iken, psikolojik sermaye düzeyleri ($\bar{X}=77.94$) olarak hesaplanmıştır. Bu bulgu öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeylerini orta düzeyde, psikolojik sermaye düzeylerinin ise yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir.

3.2. Öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanım düzeyleri ile psikolojik sermaye düzeyleri mezuniyet değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?

Araştırmanın alt amaçları doğrultusunda öğretmenlerin mezuniyet durumlarına göre (lisans, yüksek lisans) psikolojik sermaye düzeyleri ile derslerinde teknoloji kullanım düzeylerine yönelik analiz sonuçları Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Mezuniyetlerine Göre Teknoloji Kullanım Ve Psikolojik Sermaye Düzeyleri Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları

	Mezuniyet Türü	n	Sıra Toplam	Sıra Ortalama	U	Z	P	Anlamlı Fark
Teknoloji kullanımı	Lisans	139	11682.50	84.05	1522.50	-.984	.325	-
	Yüksek Lisans	25	1847.50	73.90				
	Lisans							
Psikolojik sermaye	Lisans	139	11525.50	82.92	1679.50	-.266	.790	-
	Yüksek Lisans	25	2004.50	80.18				
	Lisans							

Tablo-3 incelendiğinde öğretmenlerin mezun oldukları lisans ve yüksek lisans durumlarına göre p değerlerine göz önüne alındığında öğretmenlerin hem teknoloji kullanım düzeyleri, hem de psikolojik sermaye düzeyleri arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir (UT=1522,50; UP=1679,50; $p>.05$).

3.3. Öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanım düzeyleri ile psikolojik sermaye düzeyleri cinsiyet değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?

Araştırmanın alt amaçları doğrultusunda öğretmenler cinsiyet durumlarına göre (erkek, kadın) derslerinde teknoloji kullanım düzeyleri ve psikolojik sermaye düzeylerine yönelik analiz sonuçları Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4: Cinsiyete Göre Teknoloji Kullanım Ve Psikolojik Sermaye Düzeyleri Arasındaki t Testi Sonuçları

	Cinsiyet	n	\bar{X}	Ss	Sd	t	p	Anlamlı Fark
Teknoloji Kullanımı	Erkek	123	3.52	.649	162	.364	.717	-
	Kadın	41	3.56	.496				
Psikolojik Sermaye	Erkek	123	4.33	.443	162	.105	.916	-
	Kadın	41	4.32	.478				

Tablo 4 incelendiğinde öğretmenlerin cinsiyetlerine göre aritmetik ortalama ve p değerleri göz önüne alındığında teknoloji kullanım düzeyleri arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir [$t(162)=.364$, $p>.05$]. Araştırma neticesinde cinsiyete göre, erkek öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeylerine göre aritmetik ortalaması ($\bar{X}=3.52$), kadın öğretmenlerin aritmetik ortalaması ($\bar{X}=3.56$) olarak elde edilmiştir. Araştırmaya katılan kadın ve erkek öğretmenler arasında teknoloji kullanım düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

3.4. Öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanım düzeyleri ile psikolojik sermaye düzeyleri branş değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?

Araştırma alt amaçları doğrultusunda öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeyleri ile branş gruplaması arasındaki farkı kontrol etmek amacıyla ANOVA testi uygulanmıştır. Bu amaçla öğretmenlerin branşları ilkökul, kültür dersi ve meslek dersi olarak 3 grupta toplanmıştır. ANOVA testi öncesi varyansların homojenliği kontrol edilmiş olup, $p=0.423$ ($p>.05$) olduğu için varyansların eşit olduğu kabul edilerek ANOVA testi uygulanmıştır. ANOVA testi sonuçları Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5: Psikolojik Sermaye Ve Branşlara Göre Varyans Analizi Sonuçları

	n	\bar{X}	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Fark
A- İlkokul öğrt.	51	4.39	Gruplararası	.857	2	.428	2.137	.121	-
B- Kültür dersi öğrt.	53	4.38	Gruplarıçi	32.281	161	.201			
C- Meslek dersi öğrt.	60	4.20	Toplam	33.138	163				
Genel Ortalama	164	4.33							

Tablo 5 incelendiğinde branşlara göre psikolojik sermaye düzeyi aritmetik ortalamaları ilkökul öğretmenlerinin ($\bar{X}=4.39$), ortaokul öğretmenlerinin ($\bar{X}=4.38$), meslek dersi öğretmenlerinin ise ($\bar{X}=4.20$) olarak farklılaştığı görülmektedir. Öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeylerinin branşlarına göre farklılığının istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi

ANOVA sonuçlarına baktığımızda öğretmenlerin branşlarına göre psikolojik sermaye düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir ($F[2-161]= 2.13, p>.05$). Bu değere göre öğretmenlerin branşları ile psikolojik sermaye düzeyleri arasında anlamlı bir farka rastlanılmamıştır.

Araştırma alt amaçları doğrultusunda öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeyleri ile branşları arasındaki farkı kontrol etmek amacıyla tek yönlü varyans analizi ANOVA testi uygulanmıştır. Varyansların homojenliği kontrol edilmiş olup ($p>.05$), ANOVA testi uygulanmıştır. ANOVA ile ortaya çıkan istatistiksel açıdan anlamlı farkların hangi gruplar arasında olduğunu tespit edebilmek için ise post hoc testlerinden Scheffe testi uygulanmıştır. Uygulanan test sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6: Branşa Göre Teknoloji Kullanım Düzeyleri Ve Varyans Analizi Sonuçları

	n	\bar{X}	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P*	Fark
A- İlkokul öğrt.	51	3.71	Gruplararası	3.60	2	1.80	5.01	.008	A-B
B- Kültür dersi öğrt.	53	3.34	Gruplarıçi	57.85	161	.35			
C- Meslek dersi öğrt.	60	3.54	Toplam	61.45	163				
Genel Ortalama	164	3.53							

* $p<.05$

Tablo 6 incelendiğinde öğretmenlik branş gruplarına göre teknoloji kullanım düzeyi aritmetik ortalamaları ilkökul öğretmenlerinin ($\bar{X}=3.71$), ortaokul öğretmenlerinin ($\bar{X}=3.33$), meslek dersi öğretmenlerinin ise ($\bar{X}=3.55$) olarak farklılaştığı görülmektedir. Öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeylerinin branş gruplarına göre farklılığının istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi ANOVA sonuçlarına baktığımızda öğretmenlerin branşlarına göre teknoloji yeterlilik düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($F[2-161]= 5.01, p<.05$). Diğer bir ifadeyle öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeyleri branş gruplarına göre değişmekte olup, ilkökul öğretmenlerinin teknoloji kullanım düzeyleri kültür dersi öğretmenlerinin teknoloji kullanım düzeyleri daha yüksek olduğu söylenebilir.

3.5. Öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanım düzeyleri ile pozitif psikolojik sermaye düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Son amaç kapsamında öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeyleri ile psikolojik sermaye düzeyleri arasında nasıl bir ilişki olduğunu belirlemek amacıyla çift yönlü Pearson Korelasyon analizi yapılmış ve sonuçları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7: Psikolojik Sermaye İle Teknoloji Kullanım Düzeyleri Arasındaki Pearson Çift Yönlü Korelasyon Analizi Sonuçları.

	1	2
Psikolojik Sermaye	1.00	.418**
Teknoloji Kullanımı	.418**	1.00

** $p<.01$

Tablo 7 incelendiğinde öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeyleri ile psikolojik sermayeleri arasında orta düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=0.418, p<.01$). Buna göre öğretmenlerin psikolojik sermayeleri arttıkça teknoloji kullanım düzeylerinin arttığı söylenebilir.

4. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Yapılan bu çalışmada araştırma amaçlarından ilk sırada yer alan “*Öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanım ve psikolojik sermaye düzeyleri nasıl bir dağılım göstermektedir?*” sorusuna yanıt aranmıştır.

Yapılan araştırma sonucuna göre öğretmenler teknoloji kullanım düzeylerini orta düzey olarak görmektedirler. Araştırma sonucuna destekler yönde Menzi, Çalışkan ve Çetin (2012) öğretmen adaylarına yönelik yapmış oldukları çalışmalarında öğretmen adaylarının teknoloji kullanımında henüz yeterli seviyeye gelmedikleri, Ulaş ve Ozan (2010) sınıf öğretmenlerine yönelik yapmış oldukları çalışmalarında bilgisayar teknolojilerini, internet temelli teknolojileri derslerinde az kullandıklarını ve bu alanlarda kendilerini yeterli görmedikleri sonucuna ulaşmışlardır. Araştırmada ilkokul, ortaokul lise ve meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerden veriler toplanmıştır. Bu okulların teknolojik alt yapı imkanları yada bu okullarda görev yapan öğretmenlerin teknolojik yeterlilikleri düşük olmasından dolayı teknoloji kullanım düzeyleri düşük çıkmış olabilir.

Öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeyleri ile ilgili araştırma bulgusunda ise öğretmenler psikolojik sermaye düzeylerini yüksek olarak görmektedirler. Bu bulgu öğretmenler ve okul idarecilerine yönelik psikolojik sermaye ile ilgili yapılan diğer çalışmalar ile örtüşmektedir (Keser ve Kocabaş, 2014; Altınkurt, Ertürk ve Yılmaz, 2015; Akman, 2016; Çakmak ve Arabacı, 2017). Öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeylerinin yüksek olması, onları psikolojik açıdan daha güçlü hale getirmekte ve iş ortamında zorluklarla baş edebilmektedirler. Bu yüzden iş ortamında olumsuz duyguları daha az hissetmektedirler (Töremen ve Demir, 2016). Ayrıca kişilerin pozitif psikolojik sermaye düzeylerinin yüksek olması iş performansında da etkin bir rol oynamakta (Polatçı, 2014), yenilikçi davranış sergilemekte, yeni fikirler üretme ve bunların gerçekleştirilmesinde inisiyatif alabilmektedirler (Abbas ve Raja 2010). Buna göre araştırmaya katılan öğretmenler kendilerinin iş performanslarının yüksek, yeni fikirler üretebilen, inisiyatif alabilen ve zorluklarla baş edebilen öğretmenler olarak görmektedirler. Öğretmenlerin pozitif psikolojik sermayesi yüksek olması okul ortamını ve diğer meslektaşlarını olumlu yönde etkileyerek okul başarısının artmasına katkı sağlayabilir.

Araştırmanın amaçlarından bir diğerinde ise “*Öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanım düzeyleri ile psikolojik sermaye düzeyleri mezuniyet (lisans-yüksek lisans), cinsiyet ve branş değişkenlerine göre farklılaşmakta mıdır?*” sorusuna yanıt aranmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeylerine göre lisans ve yüksek lisans yapanlar arasında anlamlı bir farka rastlanılmamıştır. Ulaş ve Ceyhun’un (2010) yapmış oldukları çalışma araştırma sonucunu destekler yönde bulgu elde etmişlerdir. Araştırma bulgunun aksi yönde yüksek lisans yapanların lehine anlamlı farkın olduğu çalışmalara da rastlanılmaktadır (Çakır ve Oktay, 2013; Dikmen ve Demirel, 2016). Yapılan araştırmada teknoloji kullanım düzeylerinin lisans ve yüksek lisans yapanlar arasında anlamlı bir farka rastlanılmamasının sebebi, örneklem grubunu ilkokul, ortaokul, lise ve mesleki okullarda görev yapan öğretmenlerden veriler toplanmasından kaynaklanmış olabilir.

Araştırmada cinsiyet değişkenine göre öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeylerine göre anlamlı bir farka rastlanılmamıştır. Oktay ve Çakır (2012) yaptıkları çalışmada kadın öğretmenlerin teknolojiye karşı tutumlarını erkek öğretmenlere göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Menzi, Çalışkan ve Çetin (2012) öğretmen adaylarının teknoloji kullanım yeterliliklerine ile ilgili yaptıkları çalışmalarında ise erkek öğretmen adaylarının teknoloji kullanım yeterliliklerini kadın öğretmen

adaylarının teknoloji kullanımlarına göre daha yüksek olduğunu belirtmektedirler. Güneş ve Buluç (2017) ise erkek öğretmenlerin derslerinde eğitim teknolojilerini ve eğitim yazılımlarını kullanmada, yeni teknolojiler hakkında bilgi sahibi olmada kadınlar öğretmenlere nazaran daha etkin olduklarını ortaya koymaktadır. Saygıner (2016) öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada araştırmaya katılan erkek öğretmen adaylarının bilgisayar yeterlilik düzeylerini kadınlara göre daha yüksek bulmuştur. OECD'nin hazırlamış olduğu rapora göre ise Türkiye bilgi işlem becerilerinin cinsiyete göre en büyük farklılıkların olduğu ülkelerin arasında yer almaktadır (OECD, 2013).

Öğretmenler veya aday öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeylerine yönelik yapılan araştırmalar ile OECD raporunda belirtildiği gibi erkek ve kadın öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeyleri arasında farklılıklar bulunmaktadır. Ancak yapılan araştırmalarda görüldüğü gibi erkek öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeyleri daha yüksek çıkarken bazı araştırmalarda kadın öğretmenlerin teknoloji kullanım düzeyleri daha yüksek çıkmaktadır. Bu çalışmada ise erkek ve kadın öğretmenler arasında teknoloji kullanım düzeyleri arasında anlamlı bir farka rastlanılamamıştır. Bunun nedeni araştırmaların yapıldığı okullarda bulunan teknolojik araç ve gereçlerin yeterliliği ve kullanım durumları, öğretmenlerin bu konularda ki mesleki yeterliliklerinin farklılıklarından kaynaklanıyor olabilir.

Araştırmada elde edilen bir diğer sonuç ise araştırmaya katılan ilkökul ve kültür dersi öğretmenleri arasında teknoloji kullanım düzeyleri ilkökul öğretmenlerinin lehine anlamlı bir farklılığa rastlanılmıştır. Bu bulguya göre sınıf öğretmenlerinin teknoloji kullanım düzeyleri kültür dersi öğretmenlerinin teknoloji kullanım düzeylerinden daha yüksek olduğu şeklinde yorumlanabilir. Araştırma bulgusunu destekler yönde Güneş ve Buluç'un (2017) sınıf öğretmenlerinin teknoloji kullanım özyeterlilik inançları üzerine yapmış oldukları çalışmada sınıf öğretmenlerinin teknoloji kullanım özyeterlilik inançlarını yüksek düzeyde bulmuşlardır.

Araştırmada öğretmenlerin psikolojik sermayeleri ile mezuniyet, cinsiyet, branş ve mesleki kıdemleri arasındaki farklar incelenmiş olup, elde edilen verilere göre anlamlı bir farka rastlanılamamıştır. Araştırma bulgularını destekler yönde Altınkurt, Ertürk ve Yılmaz (2015) yaptıkları çalışmada öğretmenlerin psikolojik sermayelerinin cinsiyet, kıdem, görev yapılan okul türü değişkenlerine göre farklılaşmadığı sonucunu elde etmişlerdir. Büyükgöze'nin (2014) yapmış olduğu çalışmada ise öğretmenlerinin sahip olduğu genel psikolojik sermaye düzeylerinin, cinsiyet ve eğitim durumlarına göre farklılaşmadığı sonucunu elde etmiştir.

Araştırmanın bir diğer amacında ise “*Öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanım düzeyleri ile pozitif psikolojik sermayeleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?*” sorusuna yanıt aranmıştır.

Öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanım düzeyleri ile psikolojik sermaye düzeyleri arasında ilişki incelendiğinde pozitif yönde ve orta düzeyde bir ilişkinin olduğu araştırma sonucunda elde edilmiştir. Keleki ve Yılmaz (2015) yapmış oldukları çalışmada öğretmenlerin kişisel yeterlilikleri ile psikolojik sermayeleri arasında pozitif ve orta düzeyde bir ilişki bulmuşlardır. Erkuş ve Fındıklı (2013) yapmış oldukları çalışmada psikolojik sermaye ile iş tatmini ve iş performansı arasında pozitif, işten ayrılma niyeti arasında ise negatif ve anlamlı ilişkiler olduğunu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin psikolojik sermaye algılarının, iş doyumu ve örgütsel bağlılık düzeylerini pozitif yönde etkilediği bilinmektedir (Çakmak ve Arabacı, 2017). Bireyin psikolojik sermayenin yüksek olması tutum ve davranışları olumlu yönde geliştirdiği, iş performansını artırdığı ve çalıştığı kuruma bağlılık duygusunu olumlu yönde etkilediği yapılan araştırmalarda görülmektedir. Yapılan araştırma sonucuna göre de öğretmenlerin psikolojik sermayesinin yüksek olması eğitimde teknoloji kullanmalarını pozitif yönde etkileyebileceği söylenebilir.

Öğretmenlerin teknoloji kullanımı ve psikolojik sermaye konusunda alan yazında yapılan çalışmalara rastlanılamamıştır. Yapılan bu çalışma Çorum İli sınırlı kalmıştır. Bu konuda çalışma yapmak isteyen araştırmacılara aşağıdaki öneriler getirilmiştir.

- Öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeyleri ile teknoloji kullanım düzeyleri arasında orta düzeyli bir ilişki bulunmuştur. Teknoloji kullanımının (ISTE standartları, AECT standartları vb) farklı boyutları ile psikolojik sermaye düzeyinin yordandığı araştırmalar desenlenebilir.
- Öğretmenlere teknoloji kullanım eğitimi verilerek, bu değişkenin psikolojik sermaye düzeyi üzerindeki etkisini araştırmaya yönelik deneysel araştırma yapılabilir.
- Araştırma farklı olanaklara sahip okullardan öğretmenler ile yeniden desenlenebilir. Farklı okul türü veya öğretim kademelerinde görev yapan öğretmenlerle çalışma yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Abbas, M. ve Raja, U. (2010). Impact of psychological capital on innovative performance and job stress. *Canadian Journal of Administrative Sciences*, 32(2), 128-138. <https://doi.org/10.1002/cjas.1314>.
- Akın, U. (2015). Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi. Uğur Akın (Editör). *Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi*, 180-237.
- Akman, Y. (2016). Öğretmenlerin psikolojik sermaye algılarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*. DOI: <http://dx.doi.org/10.14582/DUZGEF.729>
- Altinkurt, Y., Ertürk, A., ve Yılmaz, İ. (2015). Öğretmenlerin psikolojik sermayeleri ile tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişki. *Journal of Teacher Education and Educators*. Volume / Cilt 4, Number / Sayı 2, 2015 166-187
- Avcı, Ü. ve Seferoğlu, S., S. (2011) Bilgi Toplumunda Öğretmenin Tükenmişliği: Teknoloji Kullanımı ve Tükenmişliği Önlemeye Yönelik Alınabilecek Önlemler. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, Sayı 9, Yıl 2011, ss.13-26.
- Büyükgöze, H. (2014). *Lise öğretmenlerinin görüşlerine göre algılanan örgütsel destek ve psikolojik sermaye ilişkisi (yayınlanmamış yüksek lisans tezi)*. Hacettepe Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı. Ankara. Erişim Tarihi: 23.06.2018. <http://www.openaccess.hacettepe.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11655/1846/330ffdd8-ea43-46cc-8735-6ce1a487f6ac.pdf?sequence=1&isAllowed=n>
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (12. bs.). Ankara: Pegem Akademi.
- Çakmak, S., M. ve Arabacı, B., İ. (2017). Öğretmenlerin pozitif psikolojik sermaye algılarının iş doyumları ve örgütsel bağlılıkları üzerindeki etkisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. Yaz -2017 Cilt:16 Sayı:62 (890-909)
- Çakır, R. ve Oktay, S. (2013). Bilgi toplumu olma yolunda öğretmenlerin teknoloji kullanımları. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi* Sayı: 30, s.35-54
- Dağ, F. (2016). Yaşam boyu öğrenme bağlamında Türkiye’de öğretmenlerin teknolojik yeterliliklerinin geliştirilmesine yönelik mesleki gelişim çalışmalarının incelenmesi. *International Journal of Human Sciences*, 13(1), 90-111. doi:10.14687/ijhs.v13i1.3523
- Dikmen, H., C. ve Demirel, V. (2016). Öğretmenlerin teknoloji entegrasyonuna yönelik davranışlarını etkileyen değişkenlerin incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* Cilt 17, Sayı 3, 2016 ss. 153-167. DOI: 10.17679/inuefd.17334476
- Erkmen, T. ve Esen, E. (2013). Psikolojik sermaye ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Öneri Dergisi*, 10(39), 23-30.
- Erkuş, A. ve Fındıklı, A., M. (2013). Psikolojik sermayenin iş tatmini, iş performansı ve işten ayrılma niyeti üzerindeki etkisine yönelik bir araştırma. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*. Cilt/Vol:42, Sayı/No:2, 2013, 302-318.
- Fraenkel, J., R. and Wallen, N., E. (2006). *How to design and evaluate research in education* (6th ed.). New York: McGraw-Hill Publishing.
- Güneş, M., A. ve Buluç, B. (2017). Sınıf öğretmenlerinin teknoloji kullanımları ve öz yeterlilik inançları arasındaki ilişki. *Türk Bilim Araştırma Vakfı Dergisi*. Yıl: 2017, Cilt:10, Sayı:1, Sayfa: 94-113
- Hakkari, F., Atalar, T. ve Tüysüz, C. (2015). Öğretmenlerin bilgisayar yeterlilikleri ve öğretimde teknoloji kullanımına ilişkin algılarının çeşitli değişkenler bakımından incelenmesi. *Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 2015 Cilt:X, Sayı:II
- Kaya, A., Balay, R. ve Demirci, Z. (2014). Ortaöğretimde görev yapan öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeylerinin incelenmesi (Şanlıurfa ili örneği). *Electronic Journal of Social Sciences*, 13(48).
- Karasar, N. (1999). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler*. (8.baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kelekci, H. ve Yılmaz, K. (2015). Öğretmenlerin pozitif psikolojik sermayeleri ile yeterlik inançları arasındaki ilişki. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2015; 11(3): 992-1007 DOI: 10.17860/efd.96988.

- Keser, S. ve Kocabaş, İ. (2014). İlköğretim okulu yöneticilerinin otantik liderlik ve psikolojik sermaye özniteliklerinin karşılaştırılması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi* 2014, Cilt 20, Sayı 1, ss: 1-22.
- Luthans, F. (2002). The need for and meaning of positive organizational behavior. *Journal of organizational behavior*, 23(6), 695-706.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2006). Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri, Ankara: Milli Eğitim Basımevi, 2006.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2017). Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme Ve Geliştirme Genel Müdürlüğü. Öğretmen Strateji Belgesi 2017-2023. Ankara, 2017.
- Menzi, N., Çalışkan, E. ve Çetin, O. (2012). Öğretmen adaylarının teknoloji yeterliliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, January 2012, 2(1)
- Organisation for Economic Co-operation and Development. (2013). <http://www.oecd.org/skills/improve-skills-to-build-fairer-more-inclusive-societies.htm>, Erişim Tarihi: 17.04.2016
- Organisation for Economic Co-operation and Development. (2016). Education GPS The World of Education at Your Fingertip. http://gpseducation.oecd.org/IndicatorExplorer?query=13&indicators=N050*N052*N053*N054*N051*N056*N057%20, Erişim Tarihi: 17.04.2016.
- Oktay, S. ve Çakır, R. (2012). İlköğretim öğretmenlerinin teknoloji kullanımları ve teknolojiye yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi*, 27-30.
- Öksüz, C. ve Ak, Ş. (2010). İlköğretim okullarında matematik derslerinde teknoloji kullanım düzeyini belirleme ölçeği geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. Bahar-2010 C.9 S.32 (372-383) ISSN:1304-0278.
- Polatçı, S. (2014). Psikolojik sermayenin görev ve bağlamsal performans üzerindeki etkileri: *Polis teşkilatında bir araştırma*. Ege Akademik Bakış. Cilt: 14 Sayı:1 Ocak 2014 ss. 115-124
- Saygıner, Ş. (2016). Öğretmen adaylarının bilgisayar yeterlilik düzeyleri ile teknolojiye yönelik algıları arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Yıl/Year: 2016 Cilt/Volume: 13 Sayı/Issue: 34, s. 298-312.
- Seligman, M. and Csikszentmihalyi, M. (2000). *Positive psychology: An introduction*. *The American Psychological Association*, 55 (1), 5-14.
- Tümkaya, S. (2005). Öğretmenlerin Sınıf İçi Disiplin Anlayışları ve Tükenmişlikle İlişkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi* Güz 2005, Sayı 44, ss: 549-568.
- Töremen, F. ve Demir, S. (2016). Sahip oldukları psikolojik sermayenin öğretmenlerin işten ayrılma niyetleri üzerindeki etkisi/The Effects of Psychological Capital on Teachers' Intentions to Leave. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(34).
- Ulaş, A. ve Ceyhan, O. (2010). Sınıf öğretmenlerinin eğitim teknolojileri açısından yeterlilik düzeyi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2010 14 (1): 63-84
- Wright, T., A. (2003). Positive organizational behavior: An idea whose time has truly come. *Journal of Organizational Behavior*, 24(4), 437-442.
- Varank, I. (2009). Considering Material Development Dimension of Educational Technologies: Determining Competencies and Pre-Service Teachers' Skills in Turkey. *Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education*, 5(2).

EXTENDED ABSTRACT

In this study, teachers' levels of technology use in lessons and psychological capital and reveal the relationship between them. Although the literature in Turkey involves studies on teachers' psychological capital, no study on their technology use was encountered. The purpose of this study was to determine the relationship between teachers' positive psychological capital levels and their technology use in lessons. Within the scope of this purpose, the following questions were tried to be answered.

- What is the distribution of teachers' technology use in lessons and their psychological capital levels?
- Do teachers' technology use and psychological capital significantly differ in terms of educational level (bachelor-master's degrees), gender, and branch?
- Is there a significant relationship between teachers' technology use in lessons and positive psychological capital?

The relational screening model was used in this study. The population involved 341 teachers working at state schools in Çorum İskilip of Turkey during 2016-2017 academic year. The sample involved 164 teachers, who were chosen using simple random sampling technique. Personal Information Form, Psychological Capital Scale which was developed by Erkmen and Esen (2013) and Technology Use Scale for Primary Math Lessons which was developed by Öksüz and Ak (2010) were used as the data collection tools.

The data collection tools were transferred to internet environment using Google Forms. Therefore, the data were collected online. The data were downloaded in Microsoft Excel and transferred to SPSS 15.0 (Statistical Package for the Social Sciences) software.

Descriptive statistics were used for determination of teachers' technology use and psychological capital levels. One-way variance analysis (ANOVA) was used in order to determine whether teachers' psychological capital and technology use levels differed in terms of experience and branch while Mann Whitney U test was used to determine the difference based on educational level (bachelor-master's degree). Mann Whitney U, one of the nonparametric tests, was used since the number of participants having a master's degree was less than 30. Finally, independent samples t-test was used to determine the difference based on gender. SPSS 15.0 was used to conduct these analyses.

Discussion, Conclusion, and Recommendations

According to the results, teachers view their own technology use at a medium level. The data were collected from teachers working at primary, secondary, high, and vocational high schools. It can be expressed that the reason behind teachers' low technology use levels might be the technological infrastructure of these schools.

Another finding of this study was that teachers viewed their psychological capital at a high level. This finding is consistent with the results of other studies on teachers' and administrators' psychological capital. Participants view themselves as teachers whose work performance is high, who can create novel ideas, who can take initiative and deal with difficulties. Teachers' high psychological capital might contribute to increase of school achievement by affecting the school environment and colleagues.

Teachers' technology use levels did not differ significantly in terms of their educational level. The reason behind this finding might be sourcing from the fact that the sample was composed of teachers working at primary, secondary, high, and vocational high schools.

Teachers' technology use did not differ significantly in terms of their gender. As indicated in studies focusing on preservice teachers' or teachers' technology use and OECD report, there are differences in technology use of male and female students. However, most of the studies found that male teachers had higher technology use levels while some of them found that female teachers had higher technology use. In this study, no significant difference between teachers' technology use in terms of their gender. The reason might be the schools' tools and facilities and their use status in addition to possible differences in teachers' vocational competencies.

Another finding of the study was that primary school teachers had significantly higher technology use levels than teachers of culture lessons. Based on this finding, it can be expressed that primary school teachers' levels of technology use were higher than teachers of culture lessons.

In the study, it was found that teachers' psychological capital didn't differ in terms of their educational level, gender, branch, and experience.

When the relationship between teachers' technology use levels and psychological capital levels, it was found that there was a positive and medium correlation between them. The literature shows that having higher psychological capital improve attitudes and behaviors positively, increase work performance, and increase the belonging of teachers to the workplace. As a result of this study, it can be stated that high psychological capital of teachers might positively affect their technology use in education.

No study was encountered focusing on teachers' technology use and psychological capital. This study was limited by Çorum province. The recommendations below were presented for researchers focusing on this topic.

- A medium level relationship between teachers' psychological capital and technology use level was found. Some studies aiming at predicting psychological capital using different dimensions of technology use (ISTE standards, AECT standards, etc.) can be designed.

- An experimental study investigating the effect of technology use on psychological capital can be carried out.

- The research can be redesigned by involving teachers working at schools with different facilities. Moreover, teachers working at different school type and education level can be involved.